Activiteit 5.3

Helpen en bemoeien

Doel Blok 5

De leerlingen leveren een actieve bijdrage aan de gemeenschap die de groep is.

Kern van de activiteit

De leerlingen leren wanneer iets helpen is en wanneer bemoeien.

Woorden

helpen, bemoeien

Hulpzin

- Kan ik je helpen?

Materialen

- Illustraties Blij, Boos, Verdrietig, Helpen met spelen en werken
- Een puzzel
- Voor ieder tweetal een puzzel of ander spelmateriaal waarbij ze elkaar kunnen helpen
- Blokken

Voorbereiding

-

Helpen en bemoeien

Speel het volgende rollenspel met Aap en Tijger.
Aap maakt een puzzeltje. Hij vindt het moeilijk. Het lukt hem niet om de stukjes in elkaar te passen. Hij zucht: *Nou zeg, het lukt niet, wat een moeilijke puzzel.*
Daar komt Tijger aan: *Ik zal je wel even* **helpen***!* en hij pakt meteen de puzzel af en zegt: *Kijk, deze moet hier, en dit stukje daar en die past dan hier…*
Aap zegt: *Tijger, ga weg!* Hij duwt Tijger weg. **Bemoei** *je er niet mee!*
Tijger zegt verontwaardigd: *Ik wil je alleen maar helpen!*

Wat vinden jullie, was Tijger goed aan het helpen? Tijger was aan het bemoeien. Hij vroeg niet aan Aap of hij mocht helpen. En pakte zomaar stukjes.
Vraag de leerlingen hoe Aap en Tijger zich voelen. Maak gebruik van de illustraties Blij, Verdrietig en Boos. Laat een leerling aanwijzen hoe Aap zich voelt, een ander hoe Tijger zich voelt.

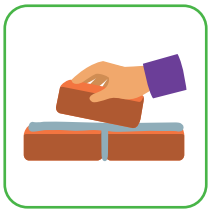
Speel nog een keer het rollenspel met behulp van de puzzel.
Aap puzzelt weer. Hij vindt het moeilijk. Het lukt hem niet om de stukjes in elkaar te passen.
Hij zucht: *Wat een moeilijke puzzel.*
Daar komt Tijger aan: **Kan ik je helpen**, *Aap?* Laat Tijger rustig wachten tot Aap reageert.
Aap: *Ja graag, ik snap het niet.*
Tijger: *Aap, je kunt eerst de hoekjes zoeken en daarna de rand maken. Kijk, dat zijn alle stukjes met een rechte kant. Kan ik je helpen met zoeken?*
Aap: *Dat is goed, Tijger.* Samen zoeken ze de stukjes en Aap legt ze op de goede plek.

Deed Tijger het nu wel goed? Tijger was aan het helpen. Waarom deed Tijger het goed?

Tijger vroeg of Aap hulp wilde en toen ze gingen puzzelen deed hij het samen met Aap.
Vraag de leerlingen hoe Aap en Tijger zich nu voelen. Maak gebruik van de illustraties van de gevoelens.
Laat vervolgens de illustraties Helpen en Bemoeien zien. Waar zit het verschil in de plaatjes? Zullen wij elkaar ook zo gaan helpen? Eerst vragen, dan helpen!

Mogelijk vervolg: zet verschillende puzzels of andere materialen neer waarbij leerlingen elkaar kunnen helpen.
Demonstreer de bedoeling met een leerling:
Laat een leerling beginnen met puzzelen. Kan ik je helpen? U geeft de stukjes aan, zodat hij ze aan kan leggen. Geef eventueel een tip.
Laat nu twee leerlingen het samen voordoen, misschien met ander materiaal.
Laat nu de helft van de groep gaan puzzelen. De andere leerlingen zoeken een maatje dat ze willen helpen.
Loop zelf rond om opstekers te geven aan leerlingen die elkaar goed helpen.
Rond tot slot af met: *Als we elkaar helpen dan vragen we eerst of iemand dat goed vindt.*

Stappenplan Helpen

De leerlingen zitten in de kring.
Laat een leerling in de kring op een tafel bouwen aan een toren.
Loop er heen en ga mee bouwen: *Zo ik zal je wel even helpen want dan gaat het lekker snel!*
U bouwt even ongevraagd mee aan de toren.
Deed ik het goed? (duim omhoog). *Wat ging er fout? Hoe noemen we dat? Bemoeien!*
Wijs naar de illustratie Bemoeien. *Ik heb niet gevraagd of ik mocht helpen.*

Introduceer de stappen voor Helpen. Teken eventueel zelf de stappen van het stappenplan Helpen of maak foto's voor het stappenplan tijdens deze activiteit. Hang deze na de activiteit zichtbaar op in het lokaal.
Benoem de verschillende stappen als je iemand wilt helpen:
Stap 1. *Vraag of je mag helpen.*
Stap 2. *Nu kun je kiezen: met je mond helpen of met je handen.*

Vertel dat jullie dit gaan oefenen.
Doe het zelf eerst voor. *Ik ga nu proberen goed te helpen. Kijken jullie of ik het goed doe?*
Laat de leerling weer bouwen aan de toren. Doe het vervolgens goed voor. Bespreek daarna welke stappen u heeft genomen. Heeft u geholpen met ‘de mond’ (alleen zeggen hoe de leerling kan bouwen) of met de handen (mee doen met bouwen)?

Nu gaan jullie oefenen. Doe het eerst zelf voor; Loop met een leerling naar de kraan. Laat een leerling proberen zijn mouwen op te stropen, omdat hij zijn handen wil wassen. U helpt hem eerst zonder te vragen of hij geholpen wil worden.
Doe ik het goed? Nee, dit was bemoeien.

Laat leerlingen tweetallen maken met hun schoudermaatje. *De oudste leerling van het tweetal gaat proberen zijn mouw op te stropen. Hij wil zijn handen gaan wassen. Maar het lukt niet goed. De andere leerling gaat helpen.*
Observeer hoe de leerlingen elkaar helpen en geef gerichte opstekers.
Laat nu de andere leerlingen oefenen met helpen.

Voortaan helpen we elkaar op deze manier. Als we zo helpen worden we er blij van. Laat illustratie Blij zien.

Leerkrachtgedrag

- Voor sommige leerlingen is het zinvol om het onderscheid te maken tussen helpen met je mond en helpen met je handen. Leerlingen die geneigd zijn het spel of werk van de ander over te nemen bij het helpen, kunnen gestimuleerd worden om te helpen met je mond. *Probeer maar te helpen door te zeggen wat de ander kan doen.*
  Voor verbaal minder sterke leerlingen is dit niet haalbaar en is het zinvol om het helpen nog eens goed voor te doen of als leerkracht de hulp die de leerling wil geven te regisseren. Wat zou je nu kunnen doen? Goed zo? En nu? Vraag de andere leerling: Vind jij het zo fijn? En zo verder.
- Hang de Strip Helpen op plekken waar leerlingen samen spelen. Verwijs ernaar als u leerlingen elkaar ziet helpen. Geef opstekers aan leerlingen die goed helpen.
- Als u een leerling zich ziet bemoeien met een ander, houdt het dan klein en loop samen naar de strip en laat zien hoe de leerling goed kan helpen.